

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

11895
GK-71
ek sgc

Sayı : 56020453/2012-610.01-665/2228/4432
Konu : Yazılı soru önergesi

03 / 09 / 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/11/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.02-93241 sayılı yazı,
b) 04/12/2012 tarihli ve 3977/8770 sayılı yazı,
c) 05/03/2013 tarihli ve 4580/9964 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Eskişehir Milletvekili Kazım Kurt tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/11895 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiştir. Soru önergesine konu edilen hususlarda, Dışişleri ve Millî Savunma bakanlıklarıyla yazışmaların devam ettiği ve Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verileceğinden bahisle Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan kısmî cevap örneği ilgi (c) yazımızla gönderilmiştir.

7/11895 Esas Nolu soru önergesine, Bakanlığımıza iletilen bilgiler doğrultusunda hazırlanan ek cevap ve eki ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EKLER:

- 1- Soru önergesi ek cevabı (1 adet)
- 2- 22/03/2013 tarihli ve 4010493 sayılı yazı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : 56020453/2013-610.01-665/2227/4431
Konu : Yazılı soru önergesi

03 / 09 / 2013

Sayın Kazım KURT
Eskişehir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/11895 Esas Nolu soru önergesine, 05/03/2013 tarihli ve 4579/9963 sayılı yazımızla verilen kısmî cevapta, Dışışleri Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığıyla yazışmaların devam ettiği ve Bakanlığımıza bilgi iletildiğinde ayrıca cevap verileceği bildirilmiştir.

I- Millî Savunma Bakanlığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta, son beş yıl içinde (2007-2011) Askerî Yüksek İdare Mahkemesinde 24.940 adet dava açıldığı; 14.560 davanın idare lehine, 4408 davanın davacılar lehine sonuçlandığı; açtığı dava aleyhine sonuçlanan 185 kişinin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine müracaatta bulunduğu bildirilmiştir.

II- Soru önergesinde yer alan hususlarla ilgili olarak, Dışışleri Bakanlığının 22/03/2013 tarihli ve 4010493 sayılı yazısı ile eki ilişiktir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGIN
Bakan

T.C.
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
Avrupa Konseyi ve İnsan Hakları Genel Müdür Yardımcılığı

Sayı : B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493
Konu : Yazılı Soru Önergesi/Kazım Kurt/
7/11895

22 Mart 2013

ADALET BAKANLIĞINA

İlgi : 4.12.2012 tarihli ve 8780 sayılı yazıları.

Eskişehir Milletvekili Sayın Kazım Kurt tarafından Adalet Bakanı Sayın Sadullah Ergin'e yöneltilen 7/11895 esas numaralı soru önergesinin Bakanlığımı ilgilendiren hususlarına ilişkin yanıtları ekte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ahmet DAVUTOĞLU
Dışışleri Bakanı

Ek: Tk.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ekidir)

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KAZIM KURT'UN 7/11895 SAYILI YAZILI
SORU ÖNERGESİ**

SORULAR:

Anayasamızın 157. maddesine göre kurulmuş olan Askeri Yüksek İdare Mahkemesi, “Asker kişileri ilgilendiren ve askeri hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların yargı yeridir.” Bu kapsamda olmak üzere;

1. Bu davalar sonuçlandıktan sonra AYİM’de kaç dava açılmıştır?
2. Sonuçlanan davalardan kaç davacı, kaç idare lehine sonuçlanmıştır?
3. Bu davalar sonuçlandıktan sonra kaç kişi AİHM’e müracaat etmiştir?

YANITLAR:

Yukarıda maruz sorulardan Bakanlığımız görev alanına girenlerinin yanıtları aşağıdaki gibidir:

3. 1 Mart 2012 tarihinde yürürlüğe giren “Adalet ve Dışışleri Bakanlığı Arasında Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) Önündeki Savunmalar ile AİHM Kararlarının İcrasına İlişkin İşbirliği Protokolü” çerçevesinde, AİHM’e devletimiz aleyhinde yapılan başvurulardan, 1 Mart 2012 tarihine kadar Hükümetimize tebliğ edilenlerin takibi Bakanlığımızca yapılmaktadır.

Dosyalarımızın tetkikinden, Eskişehir Milletvekili Sayın Kazım Kurt tarafından yöneltilen soruda kayıtlı dönemde ve belirtilen çerçevede, 1 Mart 2012 tarihine kadar Devletimize karşı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi’ne (AİHM) yapılan ve Hükümetimize tebliğ edilen toplam on sekiz başvuru tespit edilmiştir. Başvurulara ilişkin bilgiler ekli tabloda sunulmaktadır.

Bahsekonu tablonun incelenmesinden görüleceği üzere AİHM, beş başvuruda ihlal kararı, bir başvuruda kabuledilmezlik kararı vermiştir. Bir başvuru dostane çözüm yolu ile sonuçlanmış, bir başvuru da başvurunun takip edilmemesi nedeniyle kayıttan düşürülmüştür. On adet başvuru halihazırda AİHM önünde incelenmektedir.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ekidir)

Başvuru Adı ve Numarası	Karar Tarihi	Başvuru tarihi	Başvuru Konusu ve Karar
1 Gökhan Yeltepe (24087/07)		08.06.2007	Başvuran, AYİM'in tarafsız ve bağımsız bir mahkeme olmadığını ve bu durumun AIHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6. maddesini ihlal ettiğini ileri sürmektedir. Başvuran, davasının AYİM'in hangi dairesinde görüşüleceğini önceden bilememesi durumu ile AYİM'in tek dereceli mahkeme olmasının AIHS'in 6/1. maddesinde düzenlenen adil yargılanma ilkesiyle bağdaşmadığını iddia etmektedir. Başvuran ayrıca, AYİM Başsavcısı'nın görüşünün taraflara tebliğ edilmemesinin silahların eşitliği ilkesine aykırılık teşkil ettiğini ve AYİM'in gerekçesiz karar vermesinin yine adil yargılanma ilkesinin ihlali olduğunu ileri sürmektedir. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.
2 Ahmet Mithat Kızıroğlu (52154/07)	08.03.2011	22.11.2007	Başvuran, Milli Savunma Bakanlığı tarafından AYİM'e sunulan gizli belgelere ulaşamaması nedeniyle adil yargılama yapılmadığı ve silahların eşitliği ilkesinin uygulanmadığı, mahkeme heyetinin bağımsız ve tarafsız olmadığı, mahkemenin de oluşumu nedeniyle bağımsız ve tarafsız olmadığı gerekçeleriyle AIHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6/1. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmiştir. AIHM kararda, başvuranın, Milli Savunma Bakanlığı'nın Yüksek Askeri İdare Mahkemesine sunduğu belgelere erişimindeki eksiklikten dolayı AIHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir. Bununla birlikte AIHM başvurana 6.500 Euro manevi tazminat ödenmesine karar vermiştir.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ekidir)

	Başvuru Adı ve Numarası	Karar Tarihi	Başvuru tarihi	Başvuru Konusu ve Karar
3	Akpınar vd. (54132/07)		05.12.2007	Askerlik sırasında intihar olayına ve bu olay hakkında iç hukukta yürütölen soruşturma sürecine ilişkin toplam 16 başvuru içerisinde Hükümetimize tebliğ edilen Akpınar (54132/07) başvurusu henüz karara bağlanmamıştır.
4	Taner Zabun (4890/08)	12.10.2010	15.01.2008	Başvuran, AYİM Savcısı tarafından AYİM'e sunulan yazılı görüşün kendisine tebliğ edilmediğı, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından adil bir şekilde yargılanmadığı gerekçeleriyle AİHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6/1. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmiştir. AİHM başvurusu, benzer nitelikteki Yılmaz (16231/06) başvurusu ile birleştirilerek karara bağlanmıştır. AİHM kararda, AYİM savcısının mütalaasının iletilmemesi nedeniyle AİHS'nin 6/1. maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ektidir)

	Başvuru Adı ve Numarası	Karar Tarihi	Başvuru tarihi	Başvuru Konusu ve Karar
5	Fatih Koçtürk (15631/08), H. G. (30847/08) ve Ahmet Demireğen (5004/10)	05.05.2011	04.03.2008	Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu olan başvuranlar, farklı tarihlerde üstleri tarafından oda hapsi cezasına çaptırıldıklarını, cezaların iptaline ilişkin AYİM'de açtıkları davaların reddedildiğini, bahsekonu cezalara çaptırılmaları nedeniyle AİHS'in özgürlük ve güvenlik hakkına ilişkin 5/1 ve etkili başvuru hakkına ilişkin 13. maddelerinin ihlal edildiğini öne sürmüşlerdir. AİHM bahsekonu başvuruları, altı aylık başvuru süresi içinde sunulmadığı gerekçesiyle kabuledilemez bulunmuştur.
6	Coşkun Koç ve Turgay Demir (26793/08)	20.03.2012	24.05.2008	Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu olan başvuranlar, farklı tarihlerde üstleri tarafından oda hapsi cezasına çaptırıldıklarını, cezaların iptaline ilişkin AYİM'de açtıkları davaların reddedildiğini ileri sürmüşlerdir. AİHM kararda, başvuranlara verilen hapis cezalarının, yetkili bir mahkeme tarafından verilen ceza hükmü gibi yasal bir tutukluluk niteliğine olmadığı gerekçesiyle AİHS'in özgürlük ve güvenlik hakkına ilişkin 5/1. maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir.
7	Özgün Özdemir (48053/08)	04.01.2011	25.09.2008	Başvuran, Milli Savunma Bakanlığı tarafından AYİM'e sunulan belgelere erişememesi sebebiyle AİHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6/1. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. AİHM başvurana 7.000 Euro dostane çözüm meblağı ödenmesi suretiyle, başvurunun dostane çözüme dayalı olarak kayıttan düşürülmesine karar vermiştir.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ekidir)

Başvuru Adı ve Numarası	Karar Tarihi	Başvuru tarihi	Başvuru Konusu ve Karar
8 Şerife Yakıcı (60245/08)		04.12.2008	Başvuran, askerlik görevini yerine getirdiği sırada vefat eden oğunun vazife malülü olarak değerdendirilmemesi ve bu nedente kendisine aylık bağlanmaması nedeniyle AYİM'e açtĐı davanın reddedilmesi ve AYİM heyetinde askeri üyelerin bulunması gerekçeleriyle AİHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Bununla birlikte başvuran, AİHS'in yaşam hakkına ilişkin 2. maddesinin de ihlal edildiğini iddia etmiştir. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.
9 Erdal Kıran (23321/09)	10.01.2012	09.04.2009	AİHM, başvuranın adli yardım talebinin Askeri Yüksek İdare Mahkemesi tarafından reddedilmesi sebebiyle başvuranın iç hukukta dava açmadığı ve bu yolla mahkemeye erişim hakkının engellendiği gerekçesiyle AİHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6/1. maddesinin ihlal edildiğine hükmetmiştir.
10 Albayrak vd. (24470/09)		10.04.2009	Başvuranların yakını,askerik görevini yaparken intihar etmiştir. Başvuranlar, üstlerinin, müteveffanın psikolojik rahatsızlığından haberdar olduklarını, buna rağmen gerekli önlemleri almadıklarını; müteveffanın, üstleri ve bazı askerler tarafından kötü muameleye ve psikolojik tacize uğradığını, bunların engellenmediğini belirterek AİHS'in işkence yasağına ilişkin 3. ve özgürlük ve güvenlik hakkına ilişkin 5. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.
11 Korgancı vd. (27497/09)		18.05.2009	Başvuranlar, yakınlarının askerlik görevini yaptığı sırada intihar etmesinin ardından, Askeri Savcılık tarafından açılan davanın zamanasına uğradığını, AYİM'de açtıkları tazminat talepli davanın reddedildiğini iddia ederek, AİHS'nin yaşam hakkına ilişkin 2 ve işkence yasağına ilişkin 3. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ektir)

Başvuru Adı ve Numarası	Karar Tarihi	Başvuru tarihi	Başvuru Konusu ve Karar
12 Bölent Keskin (64105/09)		27.07.2009	Başvuran, açmış olduğu iptal davasının AYİM tarafından reddedildiğini, söz konusu mahkemenin askeri hakimlerden oluştuğunu, AYİM Başkanı'nın kararına öteki üyelerin uyması gerektiğini, AYİM Savcısı'nın mütalaasının davacıya tebliğ edilmemesinin silahların eşitliği ilkesine aykırı olduğunu ileri sürerek AİHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6/1. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmektedir. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.
13 Haydar Acer (43437/09)		30.07.2009	Başvuranın, vazife maluliyet aylığı talebinin idare tarafından kabul edilmemesinin ardından AYİM'e açtığı dava reddedilmiştir. Başvuran, AİHS'nin adil yargılanma hakkına ilişkin 6. maddesi çerçevesinde; AYİM Başsavcısı ve tetkik hakiminin görüşlerinin kendisine iletilmediğini, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının görülmediğini, AYİM'in ilk ve son derece mahkemesi olarak görev yaptığı, AYİM'in hangi dairesinin davaya bakacağının önceden bilinmediğini, idarenin AYİM'e verdiği gizli belgeleri inceleyemediğini, kararın hatalı ve gerekçesiz olduğu iddialarında bulunmuştur. Bununla birlikte başvuran AYİM'in verdiği kararda kendi içtihadına ters düşüğünü iddia etmiştir. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ektidir)

	Başvuru Adı ve Numarası	Karar Tarihi	Başvuru tarihi	Başvuru Konusu ve Karar
14	Hasan Yabansu vd. (43903/09)		03.08.2009	Başvuranlar, yakınlarının askerlik görevini yerine getirdiği sırada, idarenin kusuru sebebiyle bir başka er tarafından öldürüldüğünden bahisle AIHS'in yaşam hakkına ilişkin 2. maddesinin, bölüm astsubayı ve komutanına ceza verilmediği ve açtıkları tazminat davasının sivil mahkeme yerine tarafsız ve bağımsız olmayan askeri mahkemede görülmekle zamanasını yönünden reddedildiğinden bahisle AIHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6. maddesinin, söz konusu maddelere dayalı şikâyetlerini ileri sürebilecekleri etkin iç hukuk yolu olmadığından bahisle de AIHS'in etkili başvuru hakkına ilişkin 13. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmektedirler. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.
15	Hacı Halil Aydın (47201/09)	13.03.2012	10.08.2009	Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu olan başvuran, üstleri tarafından oda hapsi cezasına çaptırıldığını, cezaların iptaline ilişkin AYİM'de açtıkları davanın reddedildiğini ileri sürmüştür. AIHM, başvurunun takip edilmediği gerekçesiyle kayıttan düşürülmesine hükmetmiştir.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ektir)

Başvuru Adı ve Numarası	Karar Tarihi	Başvuru tarihi	Başvuru Konusu ve Karar
16 Yüksel Kuyucu (54920/09)		05.10.2009	Başvuranın, vazife maluliyet aylığı talebinin idare tarafından kabul edilmemesinin ardından AYİM'e açtığı dava reddedilmiştir. Başvuran, AIHS'nin adil yargılanma hakkına ilişkin 6. maddesi çerçevesinde; AYİM Başsavcısı ve tetkik hakiminin görüşlerinin kendisine iletilmediğı, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının görülmediğı, AYİM'in ilk ve son derece mahkemesi olarak görev yaptığı, AYİM'in hangi dairesinin davaya bakacağını önceden bilinmediğı, idarenin AYİM'e verdiği gizli kararın hatalı ve gerekçesiz olduğu iddialarında bulunmuştur. Bununla birlikte başvuran, AYİM'in verdiği kararda kendi içtihadına ters düşüğünü iddia etmiştir. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.
17 Mahire Eryılmaz (58376/09)		21.10.2009	Başvuranın, vazife maluliyet aylığı talebinin idare tarafından kabul edilmemesinin ardından AYİM'e açtığı dava reddedilmiştir. Başvuran, AIHS'nin adil yargılanma hakkına ilişkin 6. maddesi çerçevesinde; AYİM Başsavcısı ve tetkik hakiminin görüşlerinin kendisine iletilmediğı, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının görülmediğı, AYİM'in ilk ve son derece mahkemesi olarak görev yaptığı, AYİM'in hangi dairesinin davaya bakacağını önceden bilinmediğı, idarenin AYİM'e verdiği gizli kararın hatalı ve gerekçesiz olduğu iddialarında bulunmuştur. Başvuru henüz karara bağlanmamıştır.

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI

(B.06.0.ÇSG.0.02.00.00-156.50/26-2012/4010493 sayılı yazının ekidir)

Başvuru Adı ve Numarası	Karar Tarihi	Başvuru tarihi	Başvuru Konusu ve Karar
18 Ramazan Keloğlan, Gökhan Yıldırım, Tarık Kurulda (14019/07, 46287/07, 19387/08)	31.05.2011	19.3.2007, 10.10.2007, 10.4.2008	Başvuranlar, Milli Savunma Bakanlığı tarafından AYİM'e sunulan belgelere erişimlerinin engellenmesi nedeniyle AIHS'nin 6/1. maddesinin ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Kararda, başvuranların, Milli Savunma Bakanlığı tarafından Askeri Yüksek İdare Mahkemesi'ne sunulan belgelere erişememesinin, AIHS'in adil yargılanma hakkına ilişkin 6/1. maddesinin ihlaline sebep olduğuna hükmedilmiştir. Bununla birlikte AIHM, başvuranların her birine 6,500 Euro manevi tazminat ve başvuranlar Gökhan Yıldırım ile Tarık Kurulda'ya yargılama giderleri için ayrı ayrı 2,000 Euro ödenmesine karar vermiştir.